

170887

ปวีณา วัชรสุวรรณ : กลวิธีการกล่าวแย้งในภาษาไทยของผู้ที่มีสถานภาพต่างกัน : กรณีศึกษาของครูและนักเรียน. (THE ACT OF DISAGREEING IN THAI BY SPEAKERS OF DIFFERENT SOCIAL STATUS : THE CASE OF TEACHERS AND STUDENTS)
อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, ๓๙๒ หน้า. ISBN 974-17-6841-9.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการกล่าวแย้งในภาษาไทยของผู้ที่มีสถานภาพต่างกันและความสัมพันธ์ของการกล่าวแย้งของผู้ที่มีสถานภาพต่างกับสถานการณ์การมีและไม่มีบุคคลที่สาม การกล่าวแย้งนี้แบ่งเป็นการกล่าวแย้งเมื่อคู่สนทนากล่าวผิด และการกล่าวแย้งเมื่อมีความเห็นต่างกับคู่สนทนา ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยได้จากคำตอบในแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ๒๐๐ คน เป็นผู้มีสถานภาพสูงกว่า คือ ครู ๑๐๐ คน และผู้มีสถานภาพต่ำกว่า คือ นักเรียน ๑๐๐ คน

ผลการวิจัยพบว่ากลวิธีที่ใช้ในการกล่าวแย้งสิ่งที่ผิดและการกล่าวแย้งความคิดเห็นของผู้พูดทั้งสองสถานภาพมีทั้งกลวิธีโดยตรงและกลวิธีโดยอ้อม กลวิธีที่ใช้ในการกล่าวแย้งสิ่งที่ผิดของผู้พูดที่มีสถานภาพสูงกว่าพบทั้งสิ้น ๒๐ กลวิธี เป็นกลวิธีโดยตรง ๓ กลวิธี และกลวิธีโดยอ้อม ๑๗ กลวิธี และของผู้พูดที่มีสถานภาพต่ำกว่าพบทั้งสิ้น ๑๒ กลวิธี เป็นกลวิธีโดยตรง ๒ กลวิธี และกลวิธีโดยอ้อม ๑๐ กลวิธี ส่วนกลวิธีที่ใช้ในการกล่าวแย้งความคิดเห็นของผู้พูดที่มีสถานภาพสูงกว่าพบทั้งสิ้น ๑๗ กลวิธี เป็นกลวิธีโดยตรง ๓ กลวิธี และกลวิธีโดยอ้อม ๑๔ กลวิธี และของผู้พูดที่มีสถานภาพต่ำกว่าพบทั้งสิ้น ๑๖ กลวิธีเป็นกลวิธีโดยตรง ๕ กลวิธี และกลวิธีโดยอ้อม ๑๑ กลวิธี จากการศึกษาพบว่าสถานภาพที่ต่างกันของผู้พูดและผู้ฟังมีผลต่อการเลือกที่จะแย้งและไม่แย้งที่ต่างกันด้วย คือ ผู้ที่มีสถานภาพต่ำกว่าจะแย้งน้อยกว่าผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแย้งเมื่อคู่สนทนากล่าวผิด อีกทั้งสถานภาพยังมีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีการกล่าวแย้งที่ต่างกันด้วย

นอกจากนี้สถานการณ์การมีบุคคลที่สามก็มีผลต่อการเลือกที่จะแย้งหรือไม่แย้งด้วย กล่าวคือ เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่มีบุคคลที่สาม ผู้พูดทั้งสองสถานภาพมักจะแย้งน้อยลงเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีสถานภาพต่ำกว่าจะแย้งน้อยลงมาก แต่ทั้งนี้สถานการณ์ไม่มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีการกล่าวแย้ง คือ ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดผู้พูดที่เลือกกล่าวแย้งก็จะใช้กลวิธีเดียวกัน

ภาควิชา.....ภาษาไทย.....ลายมือชื่อนิสิต.....ปวีณา วัชรสุวรรณ
สาขาวิชา.....ภาษาไทย.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....๒๕๔๗.....

170887

4480144322 : MAJOR THAI

KEY WORD: DISAGREEING / PRAGMATICS / SPEECH ACT / THAI

PAVEENA VATCHARASUWAN : THE ACT OF DISAGREEING IN THAI BY
SPEAKERS OF DIFFERENT SOCIAL STATUS : THE CASE OF TEACHERS AND
STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. NATTHAPORN PANPOTHONG, Ph.D.
392 pp. ISBN 974-17-6841-9.

The aim of this research is to examine the act of disagreeing in Thai by speakers of different social status in two situations - - when a third-party is present and when there is no third-party. The act of disagreeing in the present study includes correcting and showing disagreement to the hearer. The 200 respondents consist of 100 teachers (higher status group) and 100 students (lower status group) from various schools and colleges in Bangkok area.

The findings indicate that speakers of the two groups adopt both direct and indirect strategies of disagreeing. In the case of correcting, the speakers of higher status adopt 20 strategies including 3 on-record and 17 off-record. The speakers of lower status, on the other hand, use only 12 strategies including 2 on-record and 10 off-record. In the case of showing disagreeing to the hearer, the higher status group adopt 17 strategies. Only 3 of 17 are on-record. On the other hand, the group of the lower status prefers to be more direct. It is found that 5 of 16 strategies adopted by the lower-status group are on-record. Based on the findings, it is concluded that the social status of the speaker and the hearer is a crucial factor for the speaker in deciding whether or not to perform the act of disagreeing and in selecting the way to do it.

In addition, whether or not a third-party is present is also a concern. It appears that when there is a third-party, the number of those who decide not to perform the act increases, especially in the group of the lower status. Nonetheless, the presence of a third-party seems to have no influence on selecting the way to perform the act for those who choose to do it.

Department.....THAI..... Student's signature *Paveena Vatcharasuwan*

Field of study.....THAI..... Advisor's signature *Natthaporn Panporthong*

Academic year.....2004.....